

ชื่อเรื่องงานวิจัย ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรคทางระบบประสาท โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่

คณะผู้วิจัย

1. นางณัฐชยา คนใจชื่อ
2. นางสาวอัญชญา แก้วคำ
3. นางศมานันท์ รักแม่
4. นางณัฐฐา นิลแก้ว
5. นางสาวจิราภรณ์ ภัคดี

บทคัดย่อ

ความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรคทางระบบประสาทเป็นความปวดชนิดเฉียบพลันและก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านร่างกายและจิตใจทำให้การฟื้นฟูหลังผ่าตัดที่ล่าช้า ผู้ป่วยต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลนาน ครอบครัวต้องสูญเสียรายได้และค่าใช้จ่ายมากขึ้น การจัดการกับความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรคทางระบบประสาทที่มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ป่วย การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรคทางระบบประสาท โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วยผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดสมองและกระดูกสันหลังที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมประสาท หอผู้ป่วยศัลยกรรมประสาทและหอผู้ป่วยพิเศษ โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเข้ารับการรักษาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2561 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2561 จำนวน 44 คน เป็นกลุ่มก่อนที่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก และกลุ่มที่ 2 เข้ารับการรักษาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2562 ถึง เมษายน พ.ศ.2562 จำนวน 48 คน เป็นกลุ่มที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรคทางระบบประสาท โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ ที่ได้พัฒนาจากแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดในผู้ป่วยวิกฤต หอผู้ป่วยวิกฤตศัลยกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ของสุภาพรณี บุญโยทยาน และคณะ (2552) และ แบบรวบรวมผลลัพธ์ ประกอบด้วย การได้รับการจัดการความปวดอย่างเหมาะสม ผลของการบรรเทาความปวด และ ความพึงพอใจของผู้ป่วย ดำเนินการศึกษาตามกรอบแนวคิดการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิจัยด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (National Health and Medical Research Council [NHMRC], 1999) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละของการได้รับการจัดการความปวดอย่างเหมาะสมในกลุ่มที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสูงขึ้นทุกตัวชี้วัด ส่วนผลการบรรเทาความปวดของกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติซึ่งประเมินโดยการซักถาม พบว่า ร้อยละ 50.93 และร้อยละ 3.27 ที่มีผลการบรรเทาความปวดลดลงมาก และความปวดลดลงทั้งหมด ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างก่อนใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดพบว่า มีผลการบรรเทาปวด ร้อยละ 41.75 และไม่มีผู้ป่วยที่ความปวดลดลงทั้งหมด ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารไม่ได้ประเมินโดยการสังเกตจากคุณภาพการพักผ่อน พบว่า

กลุ่มตัวอย่างก่อนใช้แนวปฏิบัติ แสดงอาการสงบ และพักได้ดี ร้อยละ 55.33 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติ ร้อยละ 89.19 แสดงอาการสงบ พักได้ดี ภายหลังได้รับการบรรเทาปวด ความพึงพอใจของการได้รับการจัดการความปวดของกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรกระบบประสาทมีค่ามัธยฐานของคะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 8.70 ส่วนกลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีค่ามัธยฐานของคะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 7.40

ผลการศึกษานี้ยืนยันว่าการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการจัดการความปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดโรกระบบประสาทส่งผลให้อันพึงประสงค์ในผู้ป่วย ดังนั้นควรนำเสนอแนวปฏิบัตินี้ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยต่อไป